

MAŁOPOLSKA AGENCJA PRASOWA

Nr. 2241/23

12 sierpnia 1943

Rok I.

Sprawiedliwość Polski Podziemnej

WYROK

W imieniu Rzeczypospolitej na podstawie uprawnień od Czynników oficjalnych, działających w kraju z woli Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja Sądząca kierownictwa walki Podziemnej w Krakowie w sprawie Stanisława Stębnickiego, kierownika publicznej szkoły powszecznej Nr. 23 w Krakowie, oskarżonego o szubalstwo i donosicielstwo, popełnione przez to, że w Krakowie od roku 1940 nie będąc uprawnionym do spiniowania służbowego kierowników miejscowych szkół powszechnych, z własnej woli stał się informatorem niemieckiego Schulrata i w tym charakterze działał na szkodę nauczycielstwa polskiego - uznał go winnym popełnienia powyższego czynu i skazał go na karę infamii.

Kierownictwo Walki Podziemnej

WYROK

W imieniu Rzeczypospolitej na podstawie uprawnień Czynników oficjalnych, działających w kraju z woli Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja Sądząca kierownictwa walki Podziemnej w Krakowie w sprawie Leopolda Sobieckiego, sierżanta policji granatowej, komendanta rejonowego policji, zamieszkałego w Tarnobrzegu, oskarżonego o to, że 1/ w latach 1940-43 w Tarnobrzegu poufalił się zbyt często z Niemcami, bardzo często przesiadując w ich towarzystwie w lokalach publicznych i śpiewając patriotyczne pieśni niemieckie, a nadto 2/ wydawał niechlubne opinie wobec żandarmerii niemieckiej o Polakach - uznał go winnym popełnienia powyższych czynów i skazał go na karę infamii.

Kierownictwo Walki Podziemnej

W imieniu Rzeczypospolitej na podstawie uprawnień od Czynników oficjalnych, działających w kraju z woli Rządu Rzeczypospolitej Polskiej, Komisja Sądząca kierownictwa walki Podziemnej w Krakowie w sprawie Leona Uznańskiego, naczelnika administracji czyszczenia miasta, Markow-Dębniki ul. Baraka 12, oskarżonego o nadmierną gorliwość służbową, służalczość wobec okupanta, oraz naruszanie obowiązków solidarności narodowej a mianowicie o to, że w r. 1942 i 43 w Krakowie samorzutnie organizował uroczystości złożenia życzeń i kwiatów niemieckiemu kierownikowi w dzień jego urodzin i Nowy Rok - uznał go winnym popełnienia powyższego czynu i skazał go na karę nagany.

Kierownictwo Walki Podziemnej

---0---

WARTY OZWILI!

1/Piętnujemy kłamstwa Franka

Gubernator Frank w swej odzwie do ludności wiejskiej tłumaczył podwyżkę kontyngentów zbożowych na rok 1943/44 koniecznością podniesienia racji żywnościowych dla polskiej ludności, pracującej w miastach i centrach przemysłowych. Tym kłamstwem chce on usprawiedliwić pociągłość władz okupacyjnych wobec ludności wiejskiej i wywołać rozdzwitek między miastem a wsią: miasta polskie łaski od Franka nie mają. Przez 4 lata ludność polska w miastach i ośrodkach robotniczych przetrwała na głodowych przydziałach, przetrwała też i ostatni rok wojny. Podstawę wyżywienia naszych miast nie stanowią przydziały urzędowe, lecz tykuły aprowizacyjne zdobyte na drodze wolnego handlu z ludnością wiejską.

Kontygent dostaw rolniczych z naszych ziem przeznaczony jest na wyżywienie armii niemieckiej, oraz Niemców w Rzeszy. Plon rolnika polskiego ma iść na tuczenie Niemców, gnębiących Narod Polski. Ochłapy tylko ~~przypadają~~ przypadają ludności polskiej. Poza tym zdemoralizowany urzędniczy aparat okupanta, kradnie artykuły kontygentowe, sprzedając je w miastach po cenach paskowych. Gdyby miasta polskie żyły jedynie przydziałami niemieckimi już dawno cała ich ludność wymarłaby z głodu. Kłótnstwa Franka należy też na każdym kroku piętnować.

2/ Narod Polski nie ustąpi z pola walki

Machina niemiecka trzeszczy i grozi zawaleniem. Przerażony okupant szuka drog porozumienia z Narodem Polskim. Niedawno Frank oświadczył na pewnej konferencji, że represje na ludności polskiej dokonywane są wbrew jego woli /ładna głowa kraju/, że są dziełem policji niemieckiej i gestapo. A ponieważ policja z dniem 15 lipca przechodzi pod jego kierownictwo, stosunki w GG ulegną pod tym względem poprawie. Świadectwem "poprawy" przyrzeczonej przez Franka były barbarzyńskie represje w najbliższej okolicy Krakowa w ostatnich dniach lipca i pierwszych dniach sierpnia. - Sprawa zmiany nastawienia do ludności polskiej omawiana była przez "rząd" GG z udziałem przedstawiciela rządu berlińskiego. Następnie Frank w tej sprawie wyjechał jeszcze do Berlina. Na nic się jednak nie przydadzą piękne słowa i obietnice. Narod Polski wytrwał 4 lata w oporze i walce, wytrwał więc też do końca i mimo stale ponoszonych ofiar na żadną zgodę z okupantem nie pójdzie. Dzisiaj każdy Polak wierzy zwycięstwo w niedaleki już koniec barbarzyńców hitlerowskich i w zwycięstwo aliantów, a tym samym i w zwycięstwo Polski.

Opór nasz musi się obecnie coraz bardziej wzmagać. Musimy być gotowi na rozkaz naszych władz do zwycięskiego stoczenia ostatniego etapu walki.

Przygotowania okupanta do odwrotu

Udało się nam zdobyć tresę dwóch niemieckich ściśle tajnych dokumentów, przewidujących pewne akcje okupanta w chwili jego odwrotu z Ziemi Polskich. Pierwszy dokument przewiduje, że wszystkie niemieckie instytucje, będące w posiadaniu ważnych aktów i pism, muszą przed opuszczeniem swych dotychczasowych siedzib wszystkie te pisma zniszczyć. Polacy w tajemniczości w ich tresę mają być wcześniej rozstrzelani przez urzędników Niemców. Za wykonanie powyższego odpowiedzialni są kierownicy placówek.

Drugi dokument przewiduje likwidację urzędów pocztowych w prowincjonalnych miejscowościach. Z chwilą otrzymania zawiadomienia o likwidacji cały niemiecki personel zostaje uzbrojony w kb i granaty. Obsługa następnie wejdzie do urzędu i aparaty telegraficzne, które do ostatniej chwili obsługiwane mogą być tylko przez Niemki. Inni Niemcy niszczą dokumenty i przejmują pieniądze. Nad całością czuwa naczelnik urzędu. Zarządzenie głosi, że przez cały czas likwidacji, Polaków należy traktować jak najbardziej ostro.

Warto dodać, że największe wrażenie zarządzenia okupanta wywarły nie na Polakach, którzy się do nich dobrali, lecz na Niemcach, którym je polecono wykonać.

Niemiecki "kulturtraeger" zamordował 32-letnią Polkę

Grono niemieckich przedstawicieli "kultury" zachodniej, jak Krueger, Globoschnik czy Schaar, powiększył ostatnio niejaki Thamm, pochodzący z Sudetów, właściciel przedsiębiorstwa przewozowego, działający w Krakowie. Mieszkał on na Osiedlu Oficerskim, gdzie przy pomocy służącej

krow, owiec i swin w dystrykcie krakowskim, to siła niemieckiego potencjału wojennego może nas zupełnie nie przerażać.

---0---

"Jeszcze Polska nie zginęła" dla niemieckiego urzędu propagandy

X W dniu 2 sierpnia na zarządzenie niemieckiego urzędu propagandy przy rządzie GG w Krakowie, zawezwano kilku muzyków miejscowej Filharmonii do jednego z nocnych lokali, gdzie w osobnym pokoju zebrali się wszyscy członkowie dygnitarze urzędu propagandy z Olenbusem na czele. Muzykom rozdano nuty, polecając wykonanie piosenek w duchu w jakim oddają je Polacy. I cóż to były za piosenki: "Wojenka, wojenka", "O mój rozmarynie", "Maszerują, chłopcy maszerują", a w końcu ... hymn narodowy "Jeszcze Polska nie zginęła", przy odegraniu którego Niemcy wstali i wysłuchali go w postawie na "baczność". Wszystkie melodie polecono orkiestrze wykonać jeszcze raz, nagrywając je na płyty.

Na co to Niemcom potrzebne?

---0---

Stan obozu karnego w Woli Duchackiej

X Oboz karny w Woli Duchackiej pod Krakowem, gwałtownie ostatnio rozbudowywany liczy w tej chwili 180 dużych baraków, oprócz budynków administracyjnych. Część baraków jest na wykończeniu.

Stan obozu w dniu 1 sierpnia wynosił:

8560 - ogółem, z tego 2300 kobiet i 275 dzieci.

Polaków przebywa w obozie 817. Stan Polaków jest płynny. Część bowiem jest zwalniana, wrazie interwencji kierowników niemieckich instytucyj, przybywają jednak stale nowi aresztowani ~~wrazie~~ często bez najmniejszego powodu, przez "sonderkomando" Kraemera.

Starosta krakowski Schaar wydał okólnik do podległych mu urzędów policyjnych, nie wysyłać już z krakowskie o do Pustkowa, względnie innych obozów lecz do obozu w Woli Duchackiej.

Polacy, uchodzący za specjalnie niebezpiecznych są w obozie tym oznaczeni literą "O".

X

X - Z lotniska krakowskiego specjalnymi samolotami odleciało w ub. tygodniu do Berlina 60 gestapowców.

X - Wszystkie zakłady w GG produkujące cement muszą w pierwszym rzędzie uwzględniać zapotrzebowania wojskowe. Wobec powyższego szereg prac w Krakowie, uchodzących do niedawna za ważne z punktu widzenia gospodarki wojennej został przerwany. W związku z powyższym zaprzestano częściowo wydobywania piasku wisłanego. Cement z GG jest prawdopodobnie kierowany do Włoch do fortyfikacyj nad Padem.

X - Od dnia 2 sierpnia przez stację wojskową w Płaszowie przechodzą na dobę przeciętnie 42 transporty z wojskiem ze wschodu na zachód. Obok tego idą normalnie inne transporty z frontu, jak rannych, rozbitych aut, samolotów, armat itp.

- "Wojska" Azerbejdżanu, pilnujące linii kolejowej wschód /Kraków-Lwów/ uzbrojone są w granaty, rkm -y i długie, zakrzywione noże myśliwskie.

- Przy ul. Wisłanej w Krakowie, obok budynku zajmowanego przez NSDAP pobito dotkliwie pewnego mężczyznę, za to, że szedł chodnikiem przyległym do "domu partyjnego".

X - W zakładach kolejowych budowanych obok Płaszowa doszło do awantury i strzelaniny między ukraińcami a Niemcami. Interweniowało gestapo i kompania "sonderdienstu".

---0---

któryby pomógł komus z terroryzowanych mieszkańców. Jest to widomym dowodem, że poza jednostkami w policji granatowej pozostała jedynie sama hołota,

- we wsiach Rusocice i Kamień obok Czernichowa pod Krakowem 6 i 7 czerwca aresztowali Niemcy 15 osób, po wczesniejszym dokładnym zrewidowaniu wszystkich domów i budynków gospodarczych.

Masakry w kolbuszowskim

Meldunki z terenu donoszą, że od dwóch tygodni prowadzona jest silna akcja pacyfikacyjna we wsiach leżących w pobliżu Kolbuszowy. Jest to teren, oszczędnie przez władzę skolonizowany, osadzony Niemcami Besarabskimi i Bałtyckimi, jako zasadę w pacyfikacji przyjętą, restryktywne wszystkich chłopów, którzy przed wojną, karani byli aresztem czy więzieniem od trzech miesięcy wzwyż. Ponieważ okolica jest tam gęsto zalesiona, niemal każdy chłop ma na swym koncie karę za kradzieże drzewa z lasu. Niemcy ludzi tych uważają za "bandytów", strzelając ich bez pardonu. Określenie cyfry wymordowanych jest w tej chwili niemożliwe, w każdym razie przekracza ona kilkaset osób.

Napanki na roboty i bramka z domów

W samym Krakowie akcja Kraemera, zdążająca do wysłania na roboty do Niemiec jeszcze kilku tysięcy ludzi nie ustaje. "Sonderkomando" zajżdża nocami do wczesniej upatrzonych domów, zabiera ludzi nieposiadających kart pracy i zaświadczeń firmowych, a bardzo często gdy tych brakuje, ludzi z kartami pracy, z reguły wszystkim mówiąc, że ich dowody pracy są fałszowane. W ubiegłym tygodniu przywieźli "sonderdiensci" na ul. Wąską około 40 osób z kartami pracy, rzekomo fałszywymi. Po przybyciu odnosnych urzędników wszystkich zwolniono, okazano się bowiem, że wszyscy byli pracownikami ważnych instytucji niemieckich.

W szczególnej opiece urzędu pracy i "Sonderkomando" znajduje się od dłuższego czasu obwód IA Krakowa /wola Duchacka, Płaski i Prokocim/. Po dwutygodniowej akcji konocnego z zbierania z domów, rozestano znowu kilkaset wozwan do stawienia się na ul. Wąską.

- W Niepołomicach pod Krakowem nakazali Niemcy wybudować magazyny zbożowe. Wobec braku materiału budowlanego, polecili rozebrać domy po wymordowanych względnie wywiezionych ~~żydów~~ żydach. Rozbieranie domów trwa już od 10 dni i właściwie nie dało żadnego praktycznego rezultatu, większość bowiem domów drewnianych jest kompletnie zbutwiałych, że materia z nich, nadaje się najwyżej na opał.

Wysiedlenia. Ze Śląska donoszą: w Mikołowie na Gornym Śląsku wysiedlono w b. tygodniu 80 rodzin, w związku z prowadzoną tam akcją wypolszczenia volksdeutschów 4-ej kategorii, uważanych obecnie przez Niemców wyłącznie za Polaków. - Ze wsi Tarnawa, w dawnym powiecie wadownickim, niedaleko Stryszowa koło Kalwarii, lecz obecnie po drugiej strony granicy wysiedlono 60 rodzin.

- Przyjeżdżający na lotnisko do Rabki, obowiązani są podać w kartach meldunkowych miejsce zamieszkania w dniu 1 lipca 1939, poczem policja stwierdza czy zameldowany nie figuruje w księdze poszukiwanych przez Niemców za "przestępstwa" przedwojenne, naturalnie w pierwszym rzędzie polityczne.

- W ub. tygodniu dokonano w Sosnowcu większego napadu na kasjerów jednej z hut. Dwoch Niemców przy tym zastrzelono. Napastnicy zabrali 172 tysiące marek. Policja wyznaczyła nagrodę 10 tysięcy marek.

krakowskie echa "dni Hamburga"

Główny urząd telegraficzny w Krakowie, mający połączenie telegraficzne z Hamburgiem za pomocą dalekopisów /m szym piszących na odległość/ unieruchomił dalekopis obsługujący Hamburg.

Wielu Niemców, przebywających obecnie w Krakowie pochodzi z Hamburga na liczne prośby o zezwolenie na wyjazd w sprawach rodzinnych do Hamburga policja udzieliła zezwolenia tylko w jednym wypadku.

Evakuowanym z Hamburga i Berlina nie wolno udawać się na teren Generalnego Gubernatorstwa, z wyjątkiem transportów młodzieży HJ i BDM organizowanych przez władze.

- 0 -

Kontyngenty. W niektórych powiatach zarządzili Niemcy odstąpienie pierwszej raty kontyngentów zbożowych, w wysokości 10 %, już do dnia 10 sierpnia. - Młyny zbożowe uruchomione zostaną w powiecie krakowskim od dnia 1 września. - Zeszłoroczna akcja selagania kontyngentów, pozostająca, jak wiadomo pod "opieką" gestapo doprowadziła w powiecie krakowskim do rozstrzelania 159 osób.

" 0 "

szpiegów, zdrajców i zaprzanych :

Demaskujemy dalszych współpracowników gestapo i policji niemieckiej: Puretz Maria, żydówka, mieszkająca za paszportem węgierskim na nazwisko Maria Ponecka, lat 20. Posiada ona kilka mieszkań w Krakowie, w tym jedno na Dębnikach, przy ul. Rożanej 15. - Dr. Syga Feliks, ur. w roku 1897 w Nowym Sączu, b. referendarz kolejowy, wydany przez władze polskie za nadużycia, mieszka w Krakowie, ul. Rynek 6, m. 13. - Syga Zdzisław, ur. w 1919, syn poprzedniego, pracuje w fabryce "Armatur" w Łęgach, mieszka ul. Lubomirskiego. - Mirocha Franciszek, z zawodu krawiec, obecnie bez zajęcia, mieszka stale w Stryszowie za Kalwarią. Na skutek donosów Mirochy aresztowano por. Szczepinę, który zginął w Oświęcimiu, sierżanta 12 pp. Mnich i brata Mirochy. - Lewandowska Barbara, z domu Brzezińska, zamieszkała w Krakowie przy ul. Krowoderskiej 68, właścicielka baru przy ul. Krakowskiej 13 i sklepu jubilerskiego przy Diętla. - Bergmann Edmund, ul. Radziwiłłowska 21. - Nowyk Bronisław, syn Nikołaja i Jożefy Tyszkowskiej, ur. w 1896 w Stanisławowie, był ksiądz, podaje się za Polaka, jest Ukraińcem. Mieszka w Krakowie przy ul. Młoty 10 b m. 1. Posiada własną komurkę konfidentów gestapo przy ul. Zamojskiego w Podgórzu. - Bajorek Wojciech, dozorca domu przy ul. Diętla 45 wraz ze swymi dwoma synami stoi na usługach gestapo. Guzik Kazimierz, policjant gr. natowy z posterunku w Ojcowie jest xxm znany donosicielem i łapownikiem. Typ wybitnie służalczy. Ostatnio Guzik przeniósł się w miejscowość. - Mięchowski Władysław ur. w roku 1906 w Szubinie w wielkopolsce, skąd został wysiedlony, mieszkający przy ul. Sebastiana 3 m. 8, zajmujący stanowisko rewizora młynów jest wybitnym szkodnikiem ludności polskiej i donosicielem.

- Volskdeusch, Bakowski Antoni, zamieszkały w Krakowie przy ul. Wenecja 9, pełniący służbę zastępcy kierownika warsztatów "Technische Zentralamt", przy Krupniczej 39, występuje wrogo wobec podległych mu Polaków, bijąc ich i oskarżając przed zwierzchnikami. W zrykach tych pomaga Bakowskiemu magazynier wspomnianej firmy, Głogowski Andrzej, szpicel i prowokator. Mieszka on przy ul. Wenecja 17, gdzie jest dozorcą.

- Konfidentka gestapo, Genofewa Bradsteterówna, nosząca kilka nazwisk, jak Helena Czeż, Stefania Dworak, Stefania Poklewska, zamieszkała ostatnio w Krakowie, przy ul. Sławkowskiej 6, wyjechała z końcem lipca do Szwajcarii, na polecenie oficera gestapo krakowskiego, Kertera.

- W Przemysłu konfidentka gestapo jest niejaka Kazimiera Zięba, z domu Bawałówna.

- Policjan niemiecki z Zabierzowa, oprawca Zeiss, zastrzelił w Człowie strażnika polskiego za to, że go wylegitymował nocą, gdy szedł po cywilnemu.

- Gestapo w Nowym Sączu liczy 25 osób, w tym 10-ciu pracowników cywilnych. Gestapo sądeckie dysponuje 60-cioma konfidentami. Kripo ma 15 konfidentów Polaków i volksdeutschów.

- Na terenie jarosławskiego mają Niemcy w podejrzeniu ziemiaństwo polskie, w związku z czym na majątkach uwijają się konfidenti.

- We Lwowie rozrzucano gazetkę ukraińską wzywającą ludność do odrzucenia Polaków, a następnie Niemców.

- Wypadki strzelania do Polaków przez policję ukraińską są we Lwowie coraz częstsze. Dzieje się to pod pozorem, że to Żydzi.

- Jeden z transportów polskich chłopów w liczbie 300 ludzi, który w ucieczce przed bandami ukraińskimi znalazł się we Lwowie, spotkał się z propozycją, ze strony gestapo, by mężczyźni wstąpili do SS w celu tropienia band dywersyjnych. ~~Transport ten przekazywany~~ Ludzie z tego transportu pochodzili spod Beresteczka.

- W czerwcu wysiedlono na Zasaniu 11 wsi: Jastrzębice, Luchów, Wola Różaniecka, Majdan Sieniawski, Brzyska Wola i Kuryłówka. Ludność polską po podzieleniu na grupy wywieziono na zachód. Ludność ukraińska pozostała na miejscu.

- Nowak Kazimierz, osławiony przodownik policji granatowej z Miechowa, mający na sumieniu wielu Polaków, został 22 lipca postrzelony, w następstwie czego zmarł w 6 dni potem. Niemcy urządzili mu wspaniały pogrzeb, podczas gdy ludność polska odetchnęła z ulgą. Nowak od kilku miesięcy był volksdeutschem. Pochodził z Poznania, gdzie pracował w policji politycznej, jednak za nadużycia został zwolniony. Los Nowaka jest przykładem dla innych tego rodzaju typów. Przez 3 lata szubrawstwa, denuncjowanie, bicia i rozstrzeliwanie Polaków uchodziło mu bezkarnie, chełpił się, że jest urodzony pod szczęśliwą gwiazdą, krył sobie z ostrzeżeń i wyroków, aż wreszcie ~~dosięgnęła go~~ dosięgnęła go sprawiedliwość podziemna.

- W prasie gadzinowej od kilku dni ponownie ukazuje się ogłoszenie, werbujące do pracy w Wielkich Dworach koło Katowic do fabryki "IG Farbenindustrie". Zwracamy uwagę, że Dwory znajdują się nie koło Katowic lecz obok Oświęcimia, że w fabryce tej robotnicy spotykają się z takim samym rygiorem jak pracujący tam więźniowie obozu, że każde najmniejsze przewinienie robotnika karane jest odesłaniem do katorżni oświęcimskiej. Niemcy nie chcą zrażać Polaków brzmieniem Oświęcimia podając celowo, że Dwory leżą koło Katowic.

